

KONSTITUTSIYA YOSHLARNI HUQUQ VA IMKONIYATLARINI MUSTAHKAM KAFOLATLAYDI.

Ochilova Shahrizoda Ismat qizi
Samarqand shahar Qorako'l
Renessans maktabi o'quvchisi

Annotatsiya: Zamonaviy O'zbekistonda yoshlar jamiyatning strategik salohiyati sifatida qaraladi. Konstitutsiyada yoshlarga oid normalar davlatning yoshlar siyosatiga jiddiy yondashuvini ko'rsatadi. Yangi tahrirdagi Konstitutsiyada yoshlarning ijtimoiy, iqtisodiy, madaniy va siyosiy hayotda to'laqonli ishtirok etishlari uchun huquqiy asoslar yanada mustahkamlangan.

Kalit so'zlar: Konstitutsiya huquqiy davlat fuqarolik jamiyati taraqqiyot islohotlar inson huquqlari qonun ustuvorligi

Har bir davlatning asosiy qonuni bo'lgan Konstitutsiya jamiyat taraqqiyotining huquqiy poydevori hisoblanadi. Unda fuqarolarning asosiy huquq va erkinliklari, shu jumladan yosh avlodning huquqlari ham mustahkamlab qo'yiladi. Yoshlar – mamlakatning kelajagi, intellektual va iqtisodiy salohiyatining asosiy kuchidir. Shu bois O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida yoshlar manfaatlari, ularning imkoniyatlari, huquqlari va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishiga alohida e'tibor qaratilgan.

Zamonaviy O'zbekistonda yoshlar jamiyatning strategik salohiyati sifatida qaraladi. Konstitutsiyada yoshlarga oid normalar davlatning yoshlar siyosatiga jiddiy yondashuvini ko'rsatadi. Yangi tahrirdagi Konstitutsiyada yoshlarning ijtimoiy, iqtisodiy, madaniy va siyosiy hayotda to'laqonli ishtirok etishlari uchun huquqiy asoslar yanada mustahkamlangan.

Ta'lim olish huquqi. Konstitutsiyaga ko'ra, har bir yosh: bepul universal umumiy o'rta ta'lim olish huquqiga ega; o'rta maxsus ta'lim olish bilan ta'minlanadi; iqtidorli yoshlar uchun grantlar, stipendiyalar va davlat tomonidan qo'shimcha imtiyozlar

yaratiladi. Bu normalar yoshlarning ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga, ularning intellektual rivojiga zamin yaratadi. Mehnat qilish va kasb tanlash huquqi. Konstitutsiya yoshlarga: erkin kasb tanlash, munosib mehnat sharoitlariga ega bo'lish, mehnat ta'tili va ijtimoiy kafolatlardan foydalanish huquqlarini kafolatlaydi. Yoshlar bandligi masalasi davlat uchun ustuvor yo'nalish sifatida belgilanib, yangi ish o'rinlari yaratish va yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash kafolatlanadi.

Yoshlarning ijtimoiy himoyasi. Konstitutsiyada: kam ta'minlangan yoshlar, nogironligi bo'lgan yoshlar, boquvchisini yo'qotganlar uchun maxsus davlat dasturlari orqali ijtimoiy muhofaza tizimi nazarda tutilgan. Davlat yoshlar uchun turar joy masalasini yengillashtirish, moddiy ko'mak berish, profilaktika ishlarini olib borish kabi mexanizmlarni amalga oshirish majburiyatini o'z zimmasiga oladi.

Yoshlarning shaxsiy huquq va erkinliklari. Yoshlar Konstitutsiyada belgilangan barcha umumiy shaxsiy huquqlarga ega: fikr bildirish va axborot olish huquqi; jamiyat va davlat boshqaruvida ishtirok etish huquqi; jamoat birlashmalarini tuzish va ularga a'zo bo'lish huquqi. Bu huquqlar yoshlarning faol fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega.

Konstitutsiyada davlat yoshlar siyosati alohida normalar bilan mustahkamlangan. Unga ko'ra: yoshlarning ma'naviy va intellektual rivojini qo'llab-quvvatlash; ularni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash; jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish; yoshlar tadbirkorligini rag'batlantirish davlatning ustuvor vazifalaridan hisoblanadi. Bundan tashqari, konstitutsiyaviy islohotlar jarayonida yoshlar manfaatlarini ifoda etadigan yoshlar parlamentlari, kengashlari va fuqarolik jamiyati institutlarini rivojlantirishga e'tibor kuchaytirildi.

Xulosa qilib aytganda, Konstitutsiyada yoshlar jamiyatning eng muhim va kelajakbop qatlami sifatida e'tirof etilgan. Ularning huquq va manfaatlarini qonun darajasida mustahkamlangani – O'zbekistonda yosh avlodning bilimli, qudratli va mustaqil fikrlaydigan insonlar sifatida shakllanishiga xizmat qiladi. Davlatning yoshlarga bo'lgan e'tibori va qo'llab-quvvatlashi mamlakat taraqqiyotining mustahkam asosi hisoblanadi.

Фойдаланилган адабиётлар

О‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, rasmiy nashr.

1. Saidov A. X. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyaviy huquqi. – Toshkent: Adolat nashriyoti.
2. Jo‘rayev Q., Tursunov A. Huquqiy davlat va fuqarolik jamiyati asoslari. – Toshkent: Yangi asr avlodi.
3. G‘afurov U. O‘zbekiston konstitutsiyaviy islohotlari: nazariya va amaliyot. – Toshkent: Innovatsiya nashriyoti.
4. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi huzuridagi qonunchilik muammolari instituti tahriri ostida. Konstitutsiyaviy islohotlar va davlat boshqaruvi tizimi. – Toshkent.
5. Qodirov A. Demokratik jamiyat asoslari va inson huquqlari. – Toshkent: Ma’naviyat nashriyoti.
6. TG Begmurodovna, B Fatxulla - Ta'limda raqamli texnologiyalarni tadbiq etishning ..., 2025

«KONSTITUTSIYANING YARATILISHI TARIXI, TAJRIBA VA ISTIQBOL»

10 Gavhar T. et al. AQSH KONSTITUTSIYASINING QISQACHA YARATILISHI TARIXI VA XX ASR BIRINCHI YARMIDA AQSHDAGI KONSTITUTSIYAVIY O‘ZGARISHLAR //SHOKH LIBRARY. – 2025.

7. Bekmurodovna G. T. In the early stages of relocation policy features and methods //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 9. – №. 12. – С. 110-112.

8. Турсунова Г., Очилов И. «Amir Temur hayoti va ulkan saltanatning vujudga kelishi» //Oriental Art and Culture. – 2020. – №. IV. – С. 45-51

9. Г ТУРСУНОВА - TADQIQOTLAR, 2025

«АСОСИЙ ҚОНУН ВА ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ УЙЎУНЛИГИ»

10. G Tursunova - ACUMEN: International journal of multidisciplinary ..., 2024
Guarantees of Equal Opportunities and Equal Rights for Men and Women, Including Girls

11. Gavhar, Tursunova, and Abdug'aniyev Bekzod Abduvali o'g. "AQSH KONSTITUTSIYASINING QISQACHA YARATILISHI TARIXI VA XX ASR BIRINCHI YARMIDA AQSHDAGI KONSTITUTSIYAVIY O'ZGARISHLAR." SHOKH LIBRARY (2025).
12. Azimjon o'g'li, Beknazarov Javoxir. "CULTURAL LIFE IN CENTRAL ASIA DURING THE TIMURIDS DYNASTY." SHOKH LIBRARY (2025).
13. TG Begmurodovna, N Aslbek - SHOKH LIBRARY, 2025
«KORRUPSIYAGA QARSHI MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH»